

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XXIII. De Joanne qui post obitum Imperatoris Honorii, tyrannidem Romae arripuit. Et qualiter Deus Theodosii precibus mollitus, eum in manus exercitus Romani tradiderit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

τὸν τύραννον Ἰωάννην Θεὸς πνεύσας ἐτρο-
πάσατο διηγήσασθαι ἄξια γὰρ μνήμης κεινῶ
τά τότε γρόμματα ὅποια Ἰππὶ μωυσεως τοῖς
ἱερατοῖς ὑπῆρξε τῶν ἐρυθρῶν θάλασσαν
διαβαίνοντι, τοιαῦτα καὶ τοῖς αὐτῶν στρατιωτοῖς,
νῆκα αὐτῶν Ἰππὶ τὸν τύραννον ἐπέμψεν ἄ-
περ διαβραχέων ἐπιθήσασθαι, τὸ μεγεθῶ
αὐτῶν, ἰδίας παραγματείας δέουδρον, ἐτέ-
ροις παρῆς.

A Joannem tyrannum Deo confisus supe-
raverit. Etenim ea quæ tum contige-
runt, meo quidem iudicio dignissima
sunt memoratu. Quæ enim Hebraeis
olim duce Mose rubrum mare trajicien-
tibus, eadem fere Imperatoris ducibus
e venerunt, tunc cum illos adversus ty-
rannum misit. Quæ quidem paucis
exponam, magnitudinem eorum quæ
peculiare opus desiderat, aliis derelin-
quens.

Κεφ. κγʹ.

CAPUT XXIII.

Ἰωάννην τὸν τυραννικόν ὃν ἐν Ῥώμῃ μὲν θάνατον ἰουαίῃ
ἔλαβεν, καὶ ὅπως αὐτὸν ὁ Θεὸς ταῖς ἐκχαῖς διεδόξασεν
καμφοῖς, χεῖρὶ Ῥωμαίου στρατῶ
δέδωκεν.

B De Joanne, qui post obitum Imperatoris Ho-
narii tyrannidem Romæ arripuit: & qua-
liter Deus Theodosii precibus mollitus, eum
in manus exercitus Romani tradiderit.

Τελθὶσθαι δὴ Ἰ βασιλέως ὀνομασθεῖς,
μαθὼν ὁ αὐτοκράτωρ Θεοδοσίος κρυπτή
μιν τὸ γρόμματον, ἵνα ἀλλοῖς ἄλλως εἴδῃ πολ-
λὰς ἀπεπλάνα ὑποπέμπει δὲ λαθραίως
στρατιωτὴν εἰς Καλῶνας πόλιν ἣ αὐτῆ τ' Ἰτα-
λικῆς ἵνα εἰ συμβῆ τι νεώτερον ἴδῃται ἀπὸ
τῶν ἀπείρα μέρη, μὴ πόρρωθεν ὄσιν οἱ ἀμυ-
νητοῖ καὶ τῆτο ἔτος παραδιδεπίας, τότε
κατασπῆ τὸν θάνατον Ἰσείας πεποιήκεν ὅν
τῆτο Ἰωάννης πρῶτος ἀτῆς ὠν τῶν βασιλι-
κῶν ὑπογραφέων, μὴ ἐνεγκῶν τὴν ἐντυχίαν
τῆ ἰδίας ἀξίας, τὴν βασιλείαν ἀρπάξει, καὶ
προσεβείας ἴσως ἐλλεί πρὸς τὸν αὐτοκράτο-
ρα Θεοδοσίον, δεχθῆναι εἰς βασιλεία δέουμε-
νῶ ὃ ἴδῃ μιν πρὸς εὐδίας εἰς Φρεζάν κα-
τίστηεν ἔξαποσέλλει ἣ τὸν στρατηλάτην δε-
δοξέον, ὅς ἐν τῶ πῆσι καὶ πολέμω τὰ μέ-
γιστα ἠγωνίσασθ' εἴς τὰς Καλῶνας πῶδα
ἠγωνίμας, ἐπὶ δὲ αὐτῆς ἐπὶ τὴν ἀκυλῆαν, καὶ
χρηταί τυχῆ καθὼς ἐνομιζέτο. ἡ τυχῆ ἣ ὡς
ἕσπερον ἐδ' ἐχθῆ ἀνεμος γὰρ ἐκ αἰσίου πνεύσας,
εἰς τὰς χεῖρας αὐτὸν ἐνέβαλε Ἰ τυράννα ὃς
συνλάων αὐτὸν, ἠλπιζεν εἰς ἀνάγκη κα-
τασπῆ τὸν αὐτοκράτορα, ὡς ἐψηφίσατο
καὶ ἀπαρῆξαι αὐτὸν βασιλεία, εἰ σώξασθ' τὸν
στρατηλάτην προηρεῖτο ἄληθῶς τε ὃν ἀγῶ-
νῆν, ὃ τε βασιλεὺς ταῦτα πυθόμενος, καὶ
ὃ Ἰππὶ τὸν τυραννον ἴσως αἰεὶς στρατιωτῆς, μὴ
π πάθοι κακὸν ὑπὸ τῶ τυράννε ὃ δεδαδῆ-
ει ἄσπαρ ἣ ὃ Ἰ δεδαδῆκεν ἦος, μα-
θῶν καὶ τὸν πατέρα πῶδα τῶ τυράννε κατέ-
χευε, καὶ πολλὰς μυριάδας βαρβάρων

Mortuo igitur Honorio Augusto,
Imperator Theodosius ea de re
certior factus, ipsam quidem silentio
pressit, & alia subinde atque alia fingens,
multitudini imposuit. Clam vero mili-
tarem manum misit Salonas, quæ civi-
tas est Dalmatiæ, ut si quid rerum no-
varum in Occidentis partibus mo-
veretur, vindices præstò essent. His ita
constitutis, tunc demum patri sui mor-
tem palam fecit. Interea vero Ioannes
Primitivus Notariorum principis, di-
gnitatis suæ amplitudine minime con-
tentus, Imperium arripuit: missaque ad
Imperatorem Theodosium legatione, ut
ad Imperii consortium admitteretur ro-
gavit. Verum ille legatos quidem cu-
ltodiæ tradidit: Magistrum vero mili-
tium Ardaburium misit, qui bello Persico
egregiam operam navaverat. Qui cum
Salonas venisset, inde Aquilejam navi-
gavit. Ulusque est fortunâ, ut tum qui-
dem putabatur, adversâ: prosperâ vero
sicut postea apparuit. Nam cum ventus
quidam asper ac violentus exortus esset,
eum in tyranni manus coniecit. Capto
Ardaburio, tyrannus haud dubiam
spem concepit, fore ut Theodosius
necessitate compulsus ipsum Impera-
torem renuntiaret, si Magistrum mili-
tiæ suæ salvum esse vellet. Et revera qui-
dem Imperator ea re cognita, totusque
pariter exercitus, qui contra tyrannum
missus fuerat, anxius erat ac sollicitus,
ne quid mali Ardaburius à tyranno pa-
teretur. Alpar vero Ardaburii fili-
us, cum & patrem à tyranno capti-
vum teneri: & multa Barbarorum
Z z ij

millia in auxilium tyranno advenisse cognosceret, quo se verteret nesciebat. Tunc vero prevaluit iterum Deo carissimi Principis precatio. Angelus enim Dei, sub pastoris habitu, Alpari eis que qui cum illo erant duces se itineris præbuit, eosque per paludem Ravennæ adjacentem deduxit. In ea namque urbe degens tyrannus, Magistrum militum captivum detinebat. Per hanc autem paludem nemo unquam inter fecisse memoratur. Verum Deus eam quæ hæcenus invia fuerat, tunc perviam effecit. Cum igitur paludis aquas perinde atque aridum solum trajecissent, portasque urbis apertas offendissent, tyrannum ipsum capiunt, Quo quidem tempore piissimus Imperator, quantâ reverentiâ divinum numen coleret ostendit. Nam cum ei ludos Circenses edenti nuntiatum esset, tyrannum occisum fuisse, populum sic allocutus est: Eja, si placet, relictis Circi voluptatibus ad Ecclesiam pergentes, Deo cujus dextra tyrannum oppræssit, grates persolvamus. His dictis, statim spectacula finita sunt ac neglecta: & per medium circum-cuncti unâ cum Imperatore psallentes, uno animorum vocumque consensu, & gratias agentes Deo ad Ecclesiam processerunt. Ac tota quidem civitas unius Ecclesiæ speciem referebat. Cum autem ad Ecclesiam pervenissent, totum in ea diem permanferunt.

Α ἐπὶ συμμαχίᾳ τῶν τυράννων παρέναι εἰδὼς, ἐξ ἑνὸς ἢ πῶς πρῶτον τότε δὴ καὶ τῶν θεοφιλῶν βασιλέως ἐυχὴ πάλιν ἐξίχυσεν ἄγγελος γὰρ θεῶν ἐν χημαὶ ποιμένων, ὁδηγῶν τὰς ἀσπασαρχίας τοῦ αὐτοῦ, ὁ ἀγὼν δὲ τῶν κειμένων τῆν ῥαβέννη λίμνης ἐν ταύτῃ γὰρ πόλει ὁ τυράννος διατρέτων εἶχε τὸν στρατὸν ὅθεν ἐδὲ εἰς ἐδὲ πῶποτε διαβέβηκεν ἰσχυρῶς τότε δὴ καὶ ὁ θεὸς τὴν ἀβασίον, βάλων ἀπειργάσατο διαβάλλει γὰρ διὰ τῆν τῆς λίμνης ὕδατος, ἀνεωχμῆρας τὰς τῆν πύλας ἐν ῥήσις τῆς πόλεως, ἐγκοχίεις τῶν τυράννων ἐχόντο τότε δὴ ὁ εὐσεβὴς αὐτῶν βασιλεὺς, ἦν εἶχε αὐτῶν τὸ θεῖον ἐν ἀβασίον ἐπέβη ἐξ αὐτῶν ἰπποδρομίας γὰρ Ἰππιδεῖνι, ἐμῶν ἀνηρῶν ὁ τυράννος αὐτοφωνῆ ἐν τῶν δειδῶν μᾶλλον εἰ δοκεῖ, ἔφη, παρέσις τῶν τέρψω, Ἰππιδεῖνι οἶκον γυμνασίου, ἐχαιενηεῖς ἐυχὰς τῶν θεῶν ἀναπέμψωμεν, ἀνθ' ὧν ἡ αὐτῶν χεῖρ καθέλιε τὸν τυράννον ταῦτα εἰρητῶ καὶ τὰ μὲν τῆς θεῖας ἐπιπαύλι τε καὶ ἡμέλητῶ διαμέσει τῶν ἰπποδρομῶν συμφώνως ἀμα αὐτῶν ἐυχαιενηεῖς ψάλλοντες, Ἰππιδεῖνι τὴν ἐκκλησίαν τῶν θεῶν ἐπὶ πρεῦοντο καὶ ὅλη μὲν ἡ πόλις, μία ἐκκλησία ἐγένετο ἐν τῶν εὐκληρίῳ τόπῳ γυμνασίου, ἐκ δὴ μέρβου.

CAPUT XXIV.

Quomodo post eadē Joannis tyranni, Theodosius Imperator Valentinianum Constantii & Placidia amita sue, filium Imperatorem Roma renuntiat.

Κεφ. κδ'

Ὡς μὲν πῶ ἀναίρεσιν τῶν τυράννων Ἰωάννης, βασιλευσὶν τῶν κωνσταντινῶν, πλακιδίας τῆς αὐτῶν θεῖας, ὁ βασιλευσὶν τῶν ῥωμαίων βασιλεὺς τῶν ῥωμαίων ἀνίσταται.

Porro interfecto Joanne tyranno, Imperator Theodosius sollicitus esse cepit, quænam Imperatorem Occidentis partibus præficeret. Erat ei confobrinus admodum adolescens, Valentinianus nomine, ex Placidia ipsius amita prognatus: quæ filia quidem fuit Theodosii majoris Augusti: soror autem Arcadii & Honorii Imperatorum. Patrem porro Valentinianus habuit Constantium, qui ab Honorio Imperator renuntiatus, cum imperium exiguo admodum tempore simul cum illo obtinisset, ex hac vita migraverat. Hunc igitur confobrinum suum, Theodosius

Τοῦ δὲ τυράννου ἀναίρεσιν, ἐμφορῶν ἦν ὁ αὐτοκράτωρ θεοδόσιος, τῶν τῶν ἐσπερίων μερῶν ἀναδείξει βασιλεὺς ἡ δὲ ἀνεψιὸς αὐτοῦ κομιδῆνός, ἐκ τῶν Ἰωαννῶν ὄνομα, ἐν πλακιδίας τῆς αὐτῶν θεῖας γυμνασίου. ἦ τις θυγάτηρ μὲν τῶν θεοδόσιος τῆς μεγάλης βασιλείας, ἡ δὲ καὶ ὀνομαίη τῶν δύο ἀνγέτων ἀδελφῶν πατρὸς τῶν ἦν ὁ εὐκλειανὸς κωνσταντῶν, ὁ δὲ ὑπὸ ὀνομαίη βασιλεὺς ἀναδειχθεὶς, ἐν βραχυῶ αὐτῶν χρόνῳ συμβασιλευσας, ἐν δὲ ἐτελεύτησε τὸν ἀνεψιὸν καίσαρα